Koncepcje przyszłego kształtu OBWE

Począwszy od przełomowych lat 1990/91 trwają w Europie ożywione dyskusje na temat bezpieczeństwa europejskiego w bliższej i dalszej przyszłości. Po zakończeniu zimnej wojny, rozwiązaniu Układu Warszawskiego (lipiec 1991) i rozpadzie Związku Radzieckiego (grudzień 1991), do historii przeszedł bilateralny układ sił w stosunkach międzynarodowych. Jednocześnie zarysowały się procesy, świadczące o nowym podejściu do problematyki bezpieczeństwa międzynarodowego w Europie i na świecie [Red. St. Przymies, Europejskie struktury współpracy, PISM, Warszawa 1995.].

Początkowo, w odniesieniu do Europy, decydujące znaczenie miały, oprócz działalności już funkcjonujących organizacji międzynarodowych, zajmujących się problematyką bezpieczeństwa (NATO, Unia Zachodnioeuropejska), zmiany, jakim podlegać zaczęła Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE – obecnie OBWE). Na szczycie KBWE w Helsinkach w lipcu 1992 roku uznano Konferencję za porozumienie regionalne w rozumieniu rozdziału VIII Karty Narodów Zjednoczonych, stanowiące ogniwo pomiędzy bezpieczeństwem regionalnym a globalnym. Upoważniono także KBWE do podejmowania operacji pokojowych w razie zaistnienia konfliktu wewnątrz lub między państwami. Przy przeprowadzaniu tych operacji miano korzystać z sił i środków NATO, UZE i Wspólnot Europejskich [Andrzej Towpik, Nowy europejski ład wojskowy , Sprawy Międzynarodowe, nr 3 / 1993, str. 57]. Na tej podstawie wysłano misje Konferencji m.in. do Macedonii, Gruzji i Estonii.

Nowy sposób podejścia do problematyki bezpieczeństwa europejskiego polega przede wszystkim na jego niepodzielności. Termin ten pojawił się – po raz pierwszy po zimnej wojnie – w dokumentach NATO z 1991 roku [“Koncepcja strategiczna Sojuszu Północnoatlantyckiego”, przyjęta w listopadzie 1991 roku na

szczycie w Rzymie; za: “Vademecum NATO”, str. 33;], oznaczając – zgodnie ze standardami OBWE – rozszerzenie problematyki bezpieczeństwa europejskiego w sensie zarówno podmiotowym, jak i przedmiotowym. W ujęciu podmiotowym bezpieczeństwo to zaczęto obecnie rozumieć jako bezpieczeństwo wszystkich państw kontynentu, bez zwracania uwagi na ich przeszłość ideologiczną i polityczną. W ujęciu przedmiotowym natomiast nowość polega na tym, że bezpieczeństwo kojarzy się teraz nie tylko z jego – wąsko rozumianym – wymiarem politycznym i militarnym (wojskowym), lecz także – w szerszym ujęciu – z wymiarem ekonomicznym, socjalnym, a nawet ekologicznym. W tym krótkim szkicu zajmę się jednak przede wszystkim przyszłością bezpieczeństwa europejskiego w jego klasycznym rozumieniu – polityczno-wojskowym. Wynika to z decydującego znaczenia, jakie ma ono dla przyszłości naszego kontynentu, określając ramy dla rozwoju społeczeństw, narodów i państw.

Swoje rozważania oparłem o dwie – najpoważniejsze i najważniejsze z teoretycznego i praktycznego punktu widzenia – koncepcje, które roboczo nazwałem „rosyjską” oraz „zachodnią”.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę pisanie prac - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.